



REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-76/2025-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga Suda Ljiljane Karlovčan-Đurović, predsjednice vijeća, Gordane Marušić Babić, Radmile Bolanče-Vuković, Jelene Rajić i mr. sc. Inge Vezmar Barlek, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog u povodu zahtjeva za ocjenu zakonitosti Upravnog suda u Rijeci, Erazma Barčića 5, na sjednici vijeća održanoj dana 1. prosinca 2025.

p r e s u d i o j e

Ukida se članak 21. Odluke o agrotehničkim mjerama i mjerama uređenja i održavanja poljoprivrednih rudina te posebnim mjerama zaštite od požara na području Općine Ližnjan - Lisignano ("Službene novine Općine Ližnjan- Lisignano", broj: 9/22.) u dijelu koji glasi: " – Postavljanje i odlaganje kamp kućica, prikolica, kontejnera i drugih pokretnih objekata i naprava – gradnja i nasipavanje puteva i cesta protivno odredbama prostornog plana i bez suglasnosti nadležnog tijela Općine".

Obrazloženje

1. Upravni sud u Rijeci je, temeljem odredbe članka 158. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", 36/24. – dalje: ZUS), podnio zahtjev za ocjenu zakonitosti općeg akta, budući da je ocijenio da je osporavana pojedinačna odluka tuženika i prvostupanjskog tijela u predmetu koji se vodi pred Upravnim sudom u Rijeci po tužbi LK iz [adresa] protiv tuženika Istarske županije, Upravnog odjela za prostorno uređenje i gradnju, Odsjeka za drugostupanjski upravni postupak u nesuglasju sa zakonom.

2. Navedenom tužbom osporava se zakonitost rješenje tuženika od 21. lipnja 2024. kojim je odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv prvostupanjskog rješenja od 15. ožujka 2023. kojim je naređeno tužitelju da u roku od 8 dana od dana zaprimanja rješenja s poljoprivrednog zemljišta oznake kč.br. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina] ukloni, između ostalog, i dvije kamp kućice. Kako se navedeni pojedinačni akt temelji na Odluci o agrotehničkim mjerama uređenja i održavanja poljoprivrednih rudina te posebnim mjerama zaštite od požara na području Općine Ližnjan - Lisignano, a Upravni sud u Rijeci je zauzeo stajalište da je sporna zakonitost odredbe članka 21. te Odluke i to u dijelu koji se odnosi na zabranu postavljanja kamp

kućica i drugog te gradnju i nasipavanje puteva i cesta. Stoga je podnio zahtjev da se navedena odluka u osporenom dijelu ukine. Ističe da je navedeno sukladno i praksi Visokog upravnog suda izraženoj u presudi poslovni broj: Usoz-151/2023 od 21. veljače 2025.

3. Zahtjev je osnovan.

4. Osporena odluka donesena je na sjednici Gradskog vijeća održanoj dana 27. listopada 2022. godine na temelju članka 10. stavka 1. i članka 12. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine", broj: 20/18., 115/18., 98/19., 57/22.), članka 4. stavka 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama ("Narodne novine", broj: 22/19.), članka 8. stavka 2. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine", broj: 92/10.) i članka 35. Statuta Općine Ližnjan- Lisignano ("Službene novine Općine Ližnjan- Lisignano", broj: 2/21.), a objavljena u "Službenim novinama Općine Ližnjan- Lisignano", broj: 9/22.). Osporeni dio odredbe članka 21. Odluke glasi:

- *postavljanje i odlaganje kamp kućica, prikolica, kontejnera i drugih pokretnih objekata i naprava*

- *gradnja i nasipavanje puteva i cesta protivno odredbama Prostornog plana i bez suglasnosti nadležnog tijela Općine.*

Sve navedeno je zabranjeno u svrhu zaštite poljoprivrednog zemljišta.

10. Odredbe Zakona o poljoprivrednom zemljištu te Pravilnika o agrotehničkim mjerama, a na temelju kojih je donesena osporena Odluka, u mjerodavnom dijelu, propisuju:

- članak 10. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu:

Općinsko odnosno gradsko vijeće odnosno Gradska skupština Grada Zagreba za svoje područje propisuje potrebne agrotehničke mjere u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju sukladno pravilniku iz članka 4. stavka 7. ovoga Zakona.

- članak 12. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu:

Općinsko odnosno gradsko vijeće odnosno Gradska skupština Grada Zagreba propisuje mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina, a osobito: održavanje živica i međa, održavanje poljskih putova, uređivanje i održavanje kanala oborinske odvodnje, sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica te sadnju i održavanje vjetrobranskih pojasa.

- članak 4. stavak 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama:

Općinsko, odnosno Gradsko vijeće, odnosno Gradska skupština Grada Zagreba za svoje područje propisuje potrebne agrotehničke mjere u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju.

- članak 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu :

Poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovoga Zakona, smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru opisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji sukladno prostornom planu.

- članak 2. stavak 1. točka 2. Pravilnika o agrotehničkim mjerama:

Poljoprivrednim zemljištem smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru opisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

11. Iz navedenih odredaba Zakona o poljoprivrednom zemljištu te Pravilnika o agrotehničkim mjerama proizlazi pravo jedinice lokalne samouprave odnosno njenog predstavničkog tijela da donese odluku o agrotehničkim mjerama u poljoprivredi te mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina na području Grada Ližnjana- Lisignano.

12. Nadalje, odredbe Zakona o poljoprivrednom zemljištu te Pravilnika o agrotehničkim mjerama, a na temelju kojih je donesena osporena Odluka, u odnosu na odredbu članka 21. Odluke glase:

- članak 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu:

(1) Poljoprivredno zemljište mora se održavati pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju.

(2) Pod održavanjem poljoprivrednog zemljišta pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju smatra se sprječavanje njegove zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem, kao i smanjenje njegove plodnosti.

(3) Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati postojeću funkcionalnost podzemne odvodnje na poljoprivrednom zemljištu gdje je ona izgrađena.

(4) Za poljoprivredno zemljište u vlasništvu države za koje nisu sklopljeni ugovori obveze iz stavaka 2. i 3. ovoga članka održavanje provode jedinice lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb na čijem se području poljoprivredno zemljište nalazi.

(5) Katastarske čestice zemljišta unutar granice građevinskog područja površine veće od 500 m² i katastarske čestice zemljišta izvan granice građevinskog područja planirane dokumentima prostornog uređenja za izgradnju, koje su u evidencijama Državne geodetske uprave evidentirane kao poljoprivredno zemljište, a koje nisu privedene namjeni, moraju se održavati pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju i u tu se svrhu koristiti do izvršnosti akta kojim se odobrava građenje, odnosno do primitka potvrde glavnog projekta.

(6) Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su poljoprivredno zemljište obrađivati primjenjujući potrebne agrotehničke mjere, ne umanjujući njegovu vrijednost.

(7) Agrotehničke mjere iz stavka 6. ovoga članka propisuje ministar nadležan za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministar) pravilnikom.

- Članak 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama glasi:

Ovim Pravilnikom propisuju se agrotehničke mjere koje moraju provoditi vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta prilikom obrade poljoprivrednog zemljišta kako se ne bi umanjila njegova bonitetna vrijednost.

- Članak 2. stavak 1. točka 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama glasi :

Agrotehničke mjere predstavljaju skup mehaničkih, fizikalnih, kemijskih i bioloških zahvata u i na poljoprivrednom zemljištu s ciljem povećanja ili održavanja trenutne plodnosti zemljišta te osiguranja odgovarajućeg gospodarenja sadržajem organskog ugljika s ciljem sprječavanja ili smanjenja degradacije tla i zemljišta kako bi se osigurala sigurnost hrane, prilagodba i ublažavanje klimatskih promjena, poboljšala kvaliteta tla, smanjila erozija, povećao kapacitet zadržavanja vode i povećala otpornost na sušu, dok bonitetna vrijednost zemljišta treba primjenom agrotehničkih mjera ostati ista ili bi se primijenjenim mjerama trebala povećati.

13. Isto tako, a polazeći od pojma agrotehničkih mjera koje predstavljaju skup mehaničkih, fizikalnih, kemijskih i bioloških zahvata u i na poljoprivrednom zemljištu s

ciljem povećanja ili održavanja trenutne plodnosti zemljišta kao i osiguranja odgovarajućeg gospodarenja sadržajem organskog ugljika s ciljem sprječavanja ili smanjenja degradacije tla i zemljišta kako bi se osigurala sigurnost hrane, prilagodba i ublažavanje klimatskih promjena, poboljšala kvaliteta tla, smanjila erozija, povećao kapacitet zadržavanja vode i povećala otpornost na sušu tada određivanje zabrane, a u svrhu zaštite poljoprivrednog zemljišta postavljanje kamp kućica, prikolica, kontejnera i drugih pokretnih objekata i naprava kao i gradnja i nasipavanje puteva i cesta protivno odredbama prostornog plana i bez suglasnosti nadležnog tijela Grada bi bilo u protivnosti s citiranim odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu i Pravilnika o agrotehničkim mjerama.

14. Naime, iz odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu (a u okviru donošenja Odluke o agrotehničkim mjerama) ne bi proizlazila ovlast predstavničkog tijela da propisuje tko i što može držati na poljoprivrednom zemljištu na način kako je to navedeno u odredbi članka 21. pobijane Odluke (u dijelu koji se odnosi na zabranu postavljanja kamp kućica, prikolica, kontejnera i drugih pokretnih objekata i naprava te gradnju i nasipavanje puteva i cesta protivno odredbama prostornog plana i bez suglasnosti nadležnog tijela Grada) odnosno takva zabrana je u protivnosti sa pojmom agrotehničkih mjera iz odredbe članka 2. stavak 1. točka 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama.

14.1. Ovaj Sud utvrđuje da se u konkretnom slučaju (u dijelu kojim je ukinut članak 21. Odluke) radi o materiji iz područja bespravne gradnje odnosno protupravnog postavljanja objekata (a ne o materiji zaštite poljoprivrednog zemljišta u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu) koja je već potpuno i precizno određena posebnim propisima.

15. Slijedom svega navedenog, na temelju odredbe članka 162. stavka 3. ZUS-a, presuđeno je kao u izreci presude.

16. Ukinuti dio članka 21. Odluke prestaje važiti danom objave ove presude u "Narodnim novinama".

U Zagrebu 1. prosinca 2025.

Predsjednica vijeća
Ljiljana Karlovčan-Đurović, v.r.